

AFRIKA

1. Katero gorovje pripada hercinski in katero alpidski orogenezi in katero gorovje je maldonagubano?

Kapse gore so nastale v hercinski orogenezi, Zmajeve gore pa v alpidski orogenezi ter gorovje Atlas je maldonagubano.

2. Zakaj lahko rečemo, da je Afrika stara celina?

Ker je ostanek Gondvane in del prakontinenta Pangea.

3. Kje v Afriki najdemo tektonske jarke? Kako so nastali?

Vzhodna Afrika je območje velikega razlamljanja, kjer nastanejo tektonski jarki, tako da se dve plošči začeta odmikati ena od druge.

4. Kje poteka ločnica med Visoko in Nizko Afriko?

Ločnica poteka približno od Benguele v Angoli do Port Sudana ob Rdečem morju.

5. Zakaj lahko rečemo, da je Afrika narobe obrnjen krožnik?

Pobočja pragov na robu celine so v smeri proti obali strma, v smeri proti notranjosti pa se blago spuščajo v velike kotline.

6. Kaj se dogaja v ozračju nad ekvatorjem in kaj nad povratnikoma? Kako to vpliva na podnebje?

Ob ekvatorju je stalno območje ekvatorialnega nizkega zračnega tlaka, kjer se stekajo pasati. Zrak se diabatno ohlaja, zato tukaj pade največ padavin na celini.

Nad povratnikoma na jugu in severu je območje stalnega subtropskega visokega zračnega tlaka. Zračne mase, ki v višinah sem pritekajo iznad ekvatorja, se tu spuščajo, adiabatno segrevajo in sušijo. Zato tukaj nastajajo puščave.

7. Kje in kako vpliva polarna fronta na podnebje?

Obe fronti (južna in severna) vplivata na vreme v zmeno toplem pasu izven Afrike, njuni zimski cikloni pa oplazijo tudi skrajne dele te celine (SZ in JZ) in prinašajo zimsko deževje.

8. Kako morski tokovi vplivajo na podnebje?

Hladni tokovi (Kanarski in Benguelski tok) prinašajo mrzle in suhe zračne mase, zato nastajajo puščave (Sahara, Namib)

Topli tokovi (Mozaiški/Agulhaški tok) prinašajo tople in vlažne zračne mase, zato je tam rastje bolj bujno.

9. Kako relief vpliva na podnebje?

Kjer je višji svet orografska ovira za vetrove, ki prinašajo vlažne zračne mase z morja (npr. Atlas, V Madagaskarja), se količina padavin močno poveča. Za gorami pa nastajajo puščave, zaradi pomankanja padavin, ker dež ne pride čez gore.

10. Naštej vse pasove in podnebja v Afriki. Za vsak podnebni tip dopiši kje se nahaja (lega), opiši podnebne značilnosti in rastlinstvo.

Tropski pas:

- Ekvatorialno podnebje (ob ekvatorju, padavine čez celo leto, T čez 25°C, tropski deževni gozd)
- Savansko podnebje (S in J od ekvatorja, T so okoli 20°C, savansko rastlinstvo)
- Tropsko suho in polsuho podnebje (S in J od savanskega podnebja, T poleti čez 30°C, padavin je malo, puščavsko rastlinstvo)

Subtropski pas:

- Subtropsko suho in polsuho podnebje (S Afrika, padavin skoraj ni, T poleti čez 30°C, pozimi pod 20°C, puščavsko in travniško rastlinstvo)
- Sredozemsko podnebje (Z, JZ in J Afrika, pozimi je več padavin, T od 10°C do 25°C, mediteransko rastlinstvo, zimzelene rastline)
- Subtropsko vlažno podnebje (JV Afrika, več padavin pozimi, T poleti nad 20°C, subtropski gozd)
- Gorsko podnebje (gore V Afrike, nizke temperature, gorsko rastlinstvo)

11. Zakaj je podnebje ob jugovzhodnih obalah Afrike bolj namočeno kot ob jugozahodnih?
12. Kaj so pasati?
Stalni tropski vetrer (suh in vroč), ki piha proti ekvatorju z jugovzhoda in severovzhoda.
13. Kateri so glavni razlogi za širjenje puščav in kako lahko to zaustavimo?
14. Naštej 3 reke in povej njihov pomen.
15. Na katerih rekah je nastalo največ hidroelektrarn?
16. Kakšne so bile posledice po gradnji Asuanskega jezua v Egiptu?
17. Opiši afriški promet.
18. Kakšen je razvoj turizma?
19. Naštej oblike samooskrbnega in tržnega kmetijstva in vsako opiši.
20. Napiši prednosti in slabosti monokulturnega kmetijstva.
21. Razloži pojem kolonializacija in neokolonializem.
22. Kako sta kolonializem in neokolonializem vplivala na Afriko?
23. Kje je najmanjša in največja gostota poselitve?
24. Naštej vzroke za veliko podhranjenost v Afriki.
25. Naštej 3 najpogostejše bolezni, kako se jih dobi in zakaj je največja obolelost v Afriki?
26. Primerjaj značilnosti kmetijstva v ekvatorialnem podnebju in značilnosti plantažnega gospodarstva.
27. Naštej 3 najpomembnejša rudarska območja v Visoki Afriki in 3 vzroke za zaton rudarstva.
28. Katere rude so najbolj pogoste in zakaj?

29. Kateri so najbolj pomembni viri energije?

30. Naštej pozitivne in negativne učinke rudarjenja v Afriki.